

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

**Навчально-науковий інститут загальноуніверситетської підготовки
Кафедра суспільно-гуманітарних наук**

**СИЛАБУС
з навчальної дисципліни
«АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2028>)**

Викладач (і)	д. філол. н, проф. Шарова Тетяна Михайлівна http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/sharova-tetjana-myhajlivna/
Кількість кредитів	3
Загальна кількість годин	90

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Курс «Академічна доброчесність та захист прав інтелектуальної власності» призначений для здобувачів вищої освіти рівня доктора філософії. Дисципліна дає можливість ознайомитися з особливостями та принципами академічної доброчесності, дозволяє визначити роль наукової етики в розвитку науковця; формує навички академічної культури дослідника та подає розуміння академічної відповідальності; розкриває основні різновиди академічного плагіату та представляє шляхи запобігання академічної недоброчесності. Навчальний курс містить інформацію про основні вимоги до цитування наукових праць в академічному письмі. Акцентується увага на кодексі честі, академічній культурі та професійній етиці здобувача вищої освіти. У курсі «Академічна доброчесність та захист прав інтелектуальної власності» представлено нормативно-правові засади, що утворюють академічну доброчесність та академічне письмо в науковому світі.

Метою вивчення дисципліни є знайомство майбутніх докторів філософії з особливостями та принципами академічної доброчесності в закладах освіти та наукових установах; формування навичок академічної культури та етики; опанування особливостями академічного письма; формування вмінь організовувати, складати, аналізувати та редагувати академічний текст.

Завдання дисципліни полягають в оволодінні теоретичною базою та методологією наукового пошуку з дотриманням академічної доброчесності; формуванні вмінь щодо запобігання проявів академічної недоброчесності; поглибленні знань щодо особливостей та принципів академічної доброчесності; оволодінні інструментами з підготовки та оприлюдненні результатів власних наукових досліджень; формуванні навичок роботи з науковими джерелами та коректного посилання на них; засвоєнні інформації про правила академічної культури та академічного письма.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які здобувач вищої освіти набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	Результати навчання (РН)
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	ЗК1. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові наукові ідеї на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження. ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність дотримуватись етики досліджень, правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності	ФК 1. Здатність формувати науковий світогляд у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. ФК 3. Здатність обирати методи, необхідні для досягнення поставленої мети дослідження. ФК 4. Здатність до виконання наукових досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на відповідному фаховому рівні, досягнення наукових результатів, що створюють нові знання, для розв'язання актуальних проблем. ФК 5. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.	РН1. Самостійно мислити, генерувати нові ідеї та гіпотези на межі предметних галузей і здійснювати власні дослідження. РН2. Здійснювати повний та різносторонній пошук інформації, її систематизацію та аналіз. РН4. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. РН6. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкий науковий спільноті й громадськості наукові результати у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі. РН8. Самостійно формулювати наукові задачі та розробляти стратегії їхнього розв'язання шляхом інтеграції знань різних наукових сфер із застосуванням системного підходу. РН11. Бути спроможними реалізовувати проекти, включаючи результати власних досліджень, спрямовані на вирішення актуальних проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку. РН13. Дотримуватись правил академічної доброчесності у наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Орієнтовний перелік тем лекцій

1. Право інтелектуальної власності.
2. Наукова етика в контексті актуальних проблем сучасності.
3. Культура усного наукового мовлення.
4. Плагіат як явище: причини та передумови виникнення.
5. Академічне письмо: практичні поради.

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Академічна доброчесність. Кодекс честі.
2. Академічна доброчесність у сфері освіти і науки.

3. Дистанційне навчання та академічна доброчесність: сучасні виклики української науки.
4. Особливості академічного письма та академічної грамотності.
5. Наукова стаття як самостійний науковий твір.
6. Цитування та бібліографія.
7. Академічна доброчесність: практичний простір.

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- ✓ Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проєкті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- ✓ Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Костирко Т. М., Ларенкова С. В., Бондар І. В., Жигалкіна М. С. Академічне письмо: навчальний посібник. Миколаїв: НУК, 2022. 150 с.
2. Мартинюк О. В. Академічне письмо: конспект лекцій. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2021. 120 с.
3. Зінченко В. Академічна доброчесність як складник вищої школи: законодавчі зміни та перспективи. Актуальні проблеми гуманітарних наук. 2020. Вип. 31, ч. 3. С. 198–204.
4. Академічне письмо. Академічна доброчесність: навчальний посібник / за ред. О. В. Ковальчук. Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2021. 200 с.
5. Академічна доброчесність у вітчизняному освітньому просторі: виклики та перспективи / за ред. І. О. Сидоренко. Львів: ЛПНУ, 2022. 250 с.
6. Харитонova О.І. Право інтелектуальної власності: підруч. Київ: Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
7. Ревуцька С.К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». Міністерство освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. українознавства; уклад. С.К. Ревуцька. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
8. Шкіцька І.Ю. Аналітико-синтетична переробка інформації [Текст]: навч.-метод. посібник. вид. 2-ге, доп. Тернопіль: ТОВ «Новий колір», 2009. 152 с.

9. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності: практикум [Текст]: навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с.

10. Шліхта Н., Шліхта І. Основи академічного письма: методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с.

11. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнарод. Благодійний Фонд “Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. Київ; Таксон, 2016. 234 с.

12. Основи наукового мовлення [Текст]: навч.-метод. посіб. / уклад. : О.А. Бобер, С.А. Бронікова, Т.Д. Єгорова та ін.; за ред. І.М. Плотницької, Р.І. Ленди. К.: НАДУ, 2012. 48 с.

13. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю [Текст]: монографія. НАН України. Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні / П.О. Селігей. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.

14. Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / за ред. Л.І. Мацько. Суми: СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2008. 252 с.

15. Bailey S. Academic writing: a handbook for international students [Text]. 3 rd ed. London, New-York: Routledge, 2011. 314 p.

16. Шарова Т.М., Шаров С.В., Землянська А.В., Землянський А.М. Академічна доброчесність та академічне письмо: навчальний посібник. Запоріжжя, 2023. 208 с.

Гарант освітньої програми

(підпис)

Наталя ТРУСОВА